

REGLEMENT FOR BYDELENE

Vedtatt av Oslo bystyre 15.10.2003 sak 363 (endret etter bystyrevedtak 30.01.08)

Kapittel 1

Formål og virkeområde

§ 1-1 Formål og virkeområde

Bydelsutvalgene er hjemlet i kommuneloven § 12 om kommunedelsutvalg.

Bydelsadministrasjonen med bydelsdirektøren som øverste leder er underlagt både byrådet og bydelsutvalget.

Formålet med dette reglementet er å forankre bydelene i kommunens styringssystem samt å fastsette hvilke kommunale oppgaver bydelene i hovedsak er tillagt ansvaret for.

Reglementets kapittel 2 omhandler bydelenes folkevalgte og administrative organer. Kapittel 3 fastsetter bydelenes ansvarsområde. I kapittel 4 er inntatt kommunelovens saksbehandlingsregler for folkevalgte organer og utfyllende saksbehandlingsregler vedtatt av bystyret. Kapittel 5 regulerer tilsyns-, kontroll- og ankeordninger overfor bydelene fra kommunen sentralt.

Kapittel 2

Bydelens politiske organer, brukerutvalg og administrasjon

§ 2-1 Virkeområde

Kapittel 2 fastsetter bydelens politiske og administrative organer;

- obligatoriske og valgfrie politiske organer (§ 2-2 - § 2-6)
- obligatoriske og valgfrie brukerutvalg (§ 2-7)
- bydelsadministrasjonen med bydelsdirektøren som øverste leder (§ 2-8).

Merknad til § 1-1 Formål og virkeområde

Bydelsutvalget skal som hovedregel velges av bystyret, men etter kommunelovens § 12 punkt 2 kan bystyret bestemme at bydelsutvalg skal velges av innbyggerne i bydelen (direkte valg). Det vises til § 2-2 og merknad til denne.

Etter kommuneloven § 20 nr. 1 er byrådet den øverste ledelse for den samlede kommunale administrasjon, dvs. også bydelsadministrasjonen. I tillegg er bydelsadministrasjonen med hjemmel i en forsøksordning underlagt bydelsutvalget. Det vises til § 2-8 og merknader til denne.

Merknad til § 2-1 Virkeområde

For organer som er obligatoriske benyttes begrepet "skal" opprettes eller velges, for organer som bydelsutvalget oppretter etter eget ønske benyttes begrepet "kan" opprettes.

§ 2-2 Bydelsutvalg

I hver bydel skal det være et bydelsutvalg bestående av 15 medlemmer og 15 varamedlemmer. Til bydelsutvalget kan det i tillegg velges ett varamedlem fra hver gruppe som er representert med bare ett medlem i utvalget.

Bydelsutvalget skal i medhold av kommuneloven § 12 velges av bystyret, hvis ikke annet er bestemt av bystyret. Bystyret velger leder og nestleder.

§ 2-3 Arbeidsutvalg

Hvert bydelsutvalg skal opprette et arbeidsutvalg, som skal bestå av 5 medlemmer med varamedlemmer.

Arbeidsutvalget velges blant bydelsutvalgets medlemmer og ledes av bydelsutvalgets leder. Arbeidsutvalget skal bestå av både flertalls- og mindretalls-konstellasjonen i bydelsutvalget. En representant fra hver av de partigrupper som ikke blir innvalgt, kan møte som observatør.

Bydelsutvalget fastsetter selv hvilke oppgaver arbeidsutvalget skal ha.

Bydelsutvalget kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Merknad til § 2-2 Bydelsutvalg

Etter kommuneloven § 12 punkt 1 skal bystyret opprette og oppnevne bydelsutvalg. Denne myndigheten kan ikke delegeres. Leder og nestleder velges av bystyret.

Trer et fast medlem ut av utvalget, velger bystyret nytt medlem, jf kommuneloven § 16 punkt 3.

Etter kommuneloven § 12 punkt 2 kan bystyret bestemme at bydelsutvalg skal velges ved direkte valg.

Hver (parti)gruppe i direkte valgte bydelsutvalg skal så vidt mulig ha samme antall varamedlemmer som det har faste medlemmer, pluss tre, jf. valgloven §11-12. Trer et fast medlem ut av utvalget, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt, jf kommuneloven § 16 punkt 2.

Bydelsutvalg som er direkte valgt velger selv sin leder og nestleder og konstituerer seg selv.

Ved kommunevalget i 2003 gjennomføres en prøveordning med direkte valg i bydelene Østensjø, Vestre Aker, Sagene og Stovner.

Merknad til § 2-3 Arbeidsutvalg

Arbeidsutvalget er et obligatorisk organ, men bydelsutvalget bestemmer selv dets ansvarsområde.

Kommuneloven § 12 punkt 4 regulerer bydelsutvalgets adgang til delegasjon av avgjørelsesmyndighet til arbeidsutvalget. Bydelsutvalget kan ikke delegerer myndighet til arbeidsutvalget på samme område som etter reglementets § 3-4 er delegert til bydelsadministrasjonen.

Se valgeregler i reglementets § 4-8 med merknader.

§ 2-4 Komiteer

Bydelsutvalget kan opprette komiteer som saksforberedende organer for bydelsutvalget.

Bydelsutvalgene kan delegere sin høringskompetanse til komiteene.

Komiteene kan ikke uten bydelsutvalgets samtykke pålegge administrasjonen ressurskrevende utredningsarbeid.

Merknad til § 2-4 Komiteer

Komiteene er hjemlet i kommuneloven § 10 punkt 5.

Komiteene er ment som et ledd i bydelsutvalgenes saksbehandling. De er ikke faste utvalg etter kommuneloven § 10 punkt 1. Det er opp til bydelsutvalget selv å avgjøre om det ønsker å opprette komiteer.

Adgangen til å delegere avgjørelsesmyndighet til en komite er snevrere enn til arbeidsutvalg. Komiteer kan delegeres myndighet i enkeltsaker i forbindelse med spesielle oppdrag. Bydelsutvalget kan ikke delegere myndighet til komiteene på samme område som etter reglementets § 3-4 er delegert til bydelsadministrasjonen.

Høringsuttalelser innebærer ikke bruk av avgjørelsesmyndighet. Bydelsutvalget kan derfor som en fast ordning delegere sin høringskompetanse til komiteene.

§ 2-5 Tilsynsutvalg

1. Tilsynsutvalg for institusjoner mv.

I bydeler hvor det er institusjoner som nevnt nedenfor, skal bydelsutvalget opprette ett eller flere tilsynsutvalg for institusjon m.v., avhengig av antall institusjoner.

Følgende institusjoner skal stå under folkevalgt tilsyn:

- Sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie
- Dagsenter for fysisk og psykisk funksjonshemmede
- Avlastningsboliger

Styremedlemmer og ansatte i institusjoner kan ikke samtidig være medlem/varamedlem i tilsynsutvalg for samme institusjon.

Merknad til § 2-5 Tilsynsutvalg

Tilsynsutvalg for institusjoner mv. er obligatorisk.

De lokale eldrerådene skal være representert med en representant i de enkelte tilsynsutvalgene, dersom de lokale eldrerådene ønsker dette.

Bystyret vedtok reglement for kommunale tilsynsutvalg for institusjon m.v 03.12.1997, sak 784 – Reglement for kommunale tilsynsutvalg for institusjon mv.

Tilsynsutvalg er ikke et klageorgan, men et organ som utfører tilsyn på bydelsutvalgets vegne. Tilsynsutvalget er i den forbindelse saksforberedende organ for bydelsutvalget og har ingen vedtakskompetanse. Tilsynsutvalg er komite i henhold til kommuneloven § 10 punkt 5.

Tilsynsutvalget skal bestå av tre medlemmer og tre varamedlemmer.

2. Tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester.

Bydelsutvalget skal opprette et tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester.

Bydelsutvalget bestemmer selv hvilke hjemmebaserte tjenesteområder det skal være tilsynsutvalg for.

Som hjemmetjenester regnes:

- Hjemmesykepleie
- Hjemmehjelp
- Altmuligmannstjeneste
- Ergoterapi
- Fysioterapi
- Avlastningstiltak
- Nabohjelp

3. Alle tilsynsutvalg skal rapportere til bydelsutvalget.

§ 2-6 Lokal klagenemnd

I hver bydel skal det være en klagenemnd med fem medlemmer og fem varamedlemmer.

Minst ett av klagenemndas medlemmer skal være medlem av bydelsutvalget.

Klagenemnda velges ved flertallsvalg av bystyret etter forslag fra bydelsutvalget. Den lokale klagenemnda skal behandle klagesaker etter kommunehelsetjenesteloven § 2-4, jf. § 2-1.

Den lokale klagenemnda holder sine møter for lukkede dører.

§ 2-7 Råd og brukerutvalg

1. Lokalt eldreråd

I hver bydel skal det være et lokalt eldreråd,

Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende/ hjelpeverge å ta kontakt med tilsynsutvalget. Bruker avgjør hvordan kommunikasjonen skal foregå; i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig/ muntlig kommunikasjon.

Ansatte i vedkommende bydel eller private tjenesteleverandører som bydelen benytter for hjemmebaserte tjenester kan ikke være medlem/ varamedlem av tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget skal bestå av tre medlemmer og tre varamedlemmer.

Bydelsutvalget kan invitere det lokale eldreråd til å foreslå en kandidat til tilsynsutvalget

Merknad til § 2-6 Lokal klagenemnd

Etter kommunehelsetjenesteloven § 2-4 kan den som søker helsehjelp påklage avgjørelsen til et organ opprettet av bystyret. Går klageorganets avgjørelse klageren imot, eller avvises klagen, kan det klages videre til fylkeslegen. Klagenemnda kan prøve alle sider av vedtaket. Klagefristen er i alle tilfelle fire uker fra vedkommende fikk høve til å klage.

Merknad til § 2-7 Råd og brukerutvalg.

1. Lokalt eldreråd.

som rådgivende organ for bydelsutvalget.

2. Lokalt råd for funksjonshemmede

I hver bydel skal det være et lokalt råd for funksjonshemmede, som rådgivende organ for bydelsutvalget.

Rådet for funksjonshemmede skal oppnevnes av bydelsutvalget. Bydelsutvalget skal også velge leder og nestleder. De funksjonshemmedes organisasjoner skal være representert i rådet.

3. Lokalt ungdomsråd

I hver bydel skal det være et ungdomsråd, som rådgivende organ for bydelsutvalget.

Ungdomsrådet skal bestå av og velges av bydelens unge i aldersgruppen 12-18 år. Bydelsutvalget fastsetter antall medlemmer i rådet. Ungdomsrådet konstituerer seg selv. Hver bydel skal sørge for sekretærhjelp, opplæring og annen nødvendig bistand til ungdomsrådet.

4. Andre råd og brukerutvalg

Bydelsutvalget kan valgfritt opprette brukerutvalg på andre områder.

Lokale eldreråd i bydeler er lovpålagt (lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd av 08. 11. 1991 nr. 76).

Eldrerådets sammensetning og oppgaver fremgår av loven. Eldrerådet skal velges ved flertallsvalg av bydelsutvalget. Bydelsutvalget fastsetter antall medlemmer til eldrerådet. Pensjonistforeninger har rett til å foreslå medlemmer til eldrerådet. Flertallet av eldrerådet skal bestå av alderspensjonister i bydelen. Eldrerådet velger selv leder og nestleder.

2. Lokalt råd for funksjonshemmede

Bydelsvise råd for funksjonshemmede bør arbeide etter statens retningslinjer; Rundskriv I – 42/99 om rettleiende retningslinjer for kommunale og fylkeskommunale råd for funksjonshemmede, fra Sosial og helsedepartementet.

Bydelsutvalget bør legges stor vekt på brukergruppens egne ønsker vedrørende rådets sammensetning og arbeid.

3. Lokalt ungdomsråd

Barn og unges representant i plansaker, jf. bystyrevedtak 15.05.2002 sak 152, skal samarbeide med ungdomsrådet i bydelen.

Bydelene i samarbeid med ungdomsrådet står selv fritt til å velge fremgangsmåte for valg av ungdomsråd, men det må sikres at representanter er reelle representanter for barn og unge, for eksempel gjennom bruk av valgallmøter ved skoler og fritidsklubber, elevrådsvalg eller lignende.

4. Andre råd og brukerutvalg

Bydelsutvalget kan valgfritt opprette andre råd og brukerutvalg.

Bydelsutvalget kan selv beslutte hvorledes slike råd skal oppnevnes, men bør legge stor vekt på brukergruppens egne ønsker i denne forbindelse.

Råd og brukerutvalg, herunder lokalt

§ 2-8 Bydelsdirektøren. Bydelsadministrasjonen

Hver bydel har en bydelsdirektør og en bydelsadministrasjon.

Bydelsdirektøren er bydelens øverste administrative leder og overordnet bydelsadministrasjonen med tjenestesteder.

Bydelsdirektøren ansettes av byrådet, som har arbeidsgiveransvaret for bydelsdirektøren.

Bydelsadministrasjonen er bydelsutvalgets sekretariat. Bydelsdirektøren skal møte i bydelsutvalgets møter.

Bydelsadministrasjonen har avgjørelsesmyndighet når slik myndighet er tildelt fra bystyret, eller delegert fra byrådet/den enkelte byråd eller bydelsutvalget.

Tildeling/delegasjon av myndighet til bydelsadministrasjonen skjer til bydelsdirektøren, med mindre annet er særskilt bestemt. Bydelsdirektøren kan delegere videre internt i administrasjonen.

Bydelsdirektøren skal utnevne én leder av barneverntjenesten i bydelen.

eldreråd, ungdomsråd og råd for funksjonshemmede, er ikke faste utvalg. De kan ikke ha avgjørelsesmyndighet på bydelens myndighetsområde, men er rådgivende organer for bydelsutvalget.

Merknad til § 2-8 Bydelsdirektøren. Bydelsadministrasjonen.

Ett av de bærende prinsipper i kommuneloven er den enhetlige og helhetlige administrative ledelse av kommuneadministrasjonen. Dette prinsippet bør i Oslos desentraliserte styringsmodell videreføres til bydelene, slik at det ikke oppstår tvil om hvem i bydelsadministrasjonen som har det endelige ansvaret.

Kommunikasjon mellom bydelsadministrasjonen, herunder tjenestestedene og de politiske organer går gjennom bydelsdirektøren, med mindre denne har bestemt noe annet.

I Oslos styringssystem går det to delegasjons- og instruksjonslinjer (styringslinjer) til bydelsdirektøren. Den ene går fra byrådet, via byrådsavdelingen til bydelsdirektøren. Den andre går fra bydelsutvalget til bydelsdirektøren.

Byrådets adgang til å delegere myndighet til bydelsadministrasjonen fremgår av kommuneloven § 20 nr. 1. I styringslinjen fra byrådet går arbeidsgivermyndigheten, men også myndighet til å treffe vedtak etter reglementets § 3-4.

Instruks for virksomhetsledere og kommunens ledelsespolicy gjelder for bydelsdirektøren. Dette innebærer blant annet at bydelsdirektøren er underlagt kommunaldirektøren i byrådsavdelingen, og at bydelsdirektøren er øverste representant for Oslo kommune som arbeidsgiver i bydelsadministrasjonen.

Bydelsutvalgets adgang til å delegere myndighet til bydelsadministrasjonen er en forsøksordning, med hjemmel i lov 26.06.1992

nr 87 om forsøk i offentlig forvaltning § 3.

Barnevernloven § 2-1 stiller krav til organiseringen av barnevernadministrasjonen, med delvis delegasjonsforbud fra lederen av barnevernadministrasjonen. På grunn av dette må bydelene ha én leder for barnevernet i bydelen, som sely må fatte de vedtak hvor barnevernloven oppstiller delegasjonsforbud. Se også § 3-4 med merknader.

Kapittel 3

Bydelens oppgaver og myndighetsområde

§ 3-1 Virkeområde

§ 3-2 gir en oversikt over bydelens hovedansvarsområde.

I §§ 3-3 og 3-4 fordeles oppgaver og myndighetsområde mellom bydelsutvalget og bydelsadministrasjonen v/ bydelsdirektør.

Merknad til § 3-1 Virkeområde

§ 3-2 er ikke uttømmende, og må suppleres med delegasjonsvedtak i andre regelverk, samt noen enkeltstående delegasjonsvedtak, som fremgår av Regelverksdatabasen.

Bydelsadministrasjonens myndighetsområde i § 3-4 er ikke delegert fra bydelsutvalget, men i linjen fra byrådet. Det vises til merknader om dette til § 2-8, og til illustrasjoner bakerst i reglementet. Deler av bydelsadministrasjonens myndighet etter § 3-4 er ikke delegert, men tildelt fra bystyret.

§ 3-2 Bydelens oppgaver og myndighetsområder

Bydelens oppgaver og myndighetsutøvelse er knyttet til følgende områder:

1. lov om sosiale tjenester av 13. 12.1991 nr. 81
2. lov om barneverntjenester av 17.07.1992 nr 100
3. lov om helsetjenesten i kommunene av 19.12.1982 nr 66
4. lov om vern mot smittsomme sykdommer av 05.08.1994

Merknad til § 3-2 Bydelens oppgaver og myndighetsområder

Bydelen er pålagt å ivareta de oppgavene som er regnet opp i § 3-2.

Bydelens oppgaver er i hovedsak avgrenset mot de oppgaver særlovgivningen legger til fylkeskommunen. Fylkeskommunens oppgaver er i Oslo kommune som regel lagt til by-omfattende virksomheter. F.eks har Barne- og familietaten ansvar for fylkeskommunens oppgaver etter barnevernloven.

Når det gjelder lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere vil det være delt ansvar mellom undervisningssektoren og

5. lov om vern mot tobakkskader av 09.03.1973 nr 14
6. lov om barnehager av 05.05.1995 nr 19
7. lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere av 04.07.2003 nr. 80
8. skolefritidsordningen, jf. lov om grunnskolen og den videregående opplæring av 17.07.1998 nr. 61, § 13-7 med forskrifter og lovens kap. 9a med forskrifter.
9. andre lover som pålegger kommunen oppgaver, og hvor bydelen er delegert myndighet
10. kommunale forskrifter der bystyret har delegert myndighet til bydelen
11. kommunale oppgaver vedtatt av bystyret, og hvor bydelen er tillagt ansvar.

§ 3-3 Bydelsutvalgets oppgaver og myndighetsområde

1. Bydelsutvalget har ansvar for planlegging og oppfølging innenfor de arbeidsområder som er nevnt i § 3-2.
2. Bydelsutvalget har avgjørelsesmyndighet i saker som er tillagt det av bystyret.
3. Bydelsutvalget har ansvaret for å vedta budsjett og regnskap for bydelen.

Bydelsutvalget skal vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak, herunder instruks for økonomiforvaltning og budsjettfullmaktene.

Bydelsutvalget skal behandle bydelens regnskap med den spesifikasjon som ble brukt under bydelsutvalgets behandling av det aktuelle årsbudsjettet, med direktørens kommentarer.

4. Bydelsutvalget er den øverste myndighet i bydelen, og leder, nestleder eller et mindretall på tre kan forlange enhver sak under bydelens virksomhetsområde lagt fram for seg til avgjørelse. Dette gjelder ikke når annen myndighetsfordeling følger av lov,

bydelssektoren.

Flere av lovene har delegasjonsforbud, og direkte tildeling av myndighet. Dette innebærer at bydelenes arbeidsområder ikke omfatter alle sakstyper på de områder som er nevnt i bestemmelsen her.

Bydelene er i bystyrevedtatt delegert myndighet etter kommunale forskrifter. Eksempler på dette er kommunal forskrift om transporttjenesten for forflytningshemmede, kommunale forskrifter om boligvirkemidler, kommunal forskrift om tilleggspensjon m.m.

Bydelene er også tillagt ansvar for kommunale oppgaver vedtatt av bystyret, for eksempel forvaltning av lokale parker og nærmiljøanlegg, samt utleie og salgstillatelser for gater og torg utenfor sentrum.

Merknad til § 3-3 Bydelsutvalgets oppgaver og myndighetsområde

Bydelsutvalget har overordnet ansvar for arbeidsområder som er nevnt i § 3-2. Utover dette kan bydelsutvalget ta opp egne tiltak, i den grad det er budsjettmessig dekning for det.

Bydelsutvalget skal påse at virksomheten drives på en mest mulig rasjonell og økonomisk måte. Bydelsutvalget skal holde seg orientert om behovet for nye tiltak og sørge for nødvendige utredninger om dette behov og om hvilke ressurser som trengs. Bydelsutvalget skal også samarbeide med myndigheter, institusjoner, frivillige organisasjoner mv. hvis virksomhet berører bydelsforvaltningens arbeidsområde. Bydelsutvalgets ansvar etter denne bestemmelsen omfatter ikke enkeltvedtak og vedtak i enkeltsaker som er tildelt eller delegert administrasjonen i § 3-4.

Bydelsutvalget kan delegere myndighet til bydelsadministrasjonen. Grunnlaget for dette er et forsøk med hjemmel i lov om forsøk i offentlig forvaltning av 26.06.1992 nr 87 § 3. Etter kommuneloven kan administrasjonen bare delegeres myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av

enkeltvedtak gjeldende for bestemte enkeltpersoner, dette reglementets § 3-4, første avsnitt, eller andre vedtak fattet av bystyret.

5. Bydelsutvalget har ansvar for å føre tilsyn med bydelens virksomhet. Tilsynet ivaretas primært gjennom ordinær budsjettoppfølging, gjennomgang av tertialrapporter, årsmeldinger og øvrige meldinger som bystyret fastsetter, samt rapporteringsordninger som bydelen selv fastsetter.

Bydelsutvalgets leder, nestleder eller et mindretall på tre kan forlange enhver sak under bydelens virksomhetsområde lagt fram for seg til orientering, med de begrensninger som følger av lovbestemt taushetsplikt, øvrige bestemmelser i dette reglement, eller andre vedtak fattet av bystyret.

6. Bydelsutvalget skal avgi uttalelser i saker som forelegges det.

7. Bydelsutvalget skal avgi innstillinger eller fremsette forslag til byrådet og bystyret i saker som skal avgjøres av sentralt organ.

8. Bydelsutvalget kan pålegge administrasjonen å utrede saker innenfor bydelsutvalgets myndighetsområde, jfr reglementets § 3-3.

9. Bydelsutvalget skal ha rett til innsyn i alle kontrakter, avtaler m.v. i den utstrekning organet selv mener dette er nødvendig for å ivareta tilsynsansvaret. Innsyn kan kreves av et enkelt medlem og den etterspurte informasjon skal gis til hele utvalget, om nødvendig unntatt offentlighet og underlagt taushetsplikt.

§ 3-4 Bydelsadministrasjonens oppgaver og myndighetsområde

Bydelsadministrasjonen tildeles myndighet til å treffe avgjørelser i enkeltsaker som nevnt i § 3-2 punkt 1. Lederen av barneverntjenesten i

prinsipiell betydning.

Instruks for økonomiforvaltning og budsjett fullmakter presiserer nærmere hvilke formkrav som er knyttet til budsjettfremlegg fra direktøren og hvilken adgang bydelsutvalget har for videredelegasjon av budsjettfullmakter til direktøren. Årsbudsjett og årsregnskap må for øvrig behandles og avlegges i en form som er i tråd med Forskrifter for kommunale og fylkeskommunale budsjetter og regnskaper, fastsatt av departementet.

Bydelsutvalget skal ivareta tilsyn med hele bydelens virksomhet. Bydelsutvalget kan pålegge administrasjonen å utarbeide de rapporter utvalget finner nødvendig for utøvelsen av sin tilsynsvirksomhet. Bydelsutvalget kan på denne måten tilpasse rapporteringsordningene til bydelens særskilte behov.

Merknad til § 3-4 Bydelsadministrasjonens oppgaver og myndighetsområde

Innenfor de områder som er nevnt i første ledd har ikke bystyret selv myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker. Slik myndighet kan pr i

bydelen (se § 2-8 siste ledd) tildeles myndighet til å treffe avgjørelser i enkeltsaker som nevnt i § 3-2 punkt 2. Byrådet ved vedkommende fagbyråd utøver tilsyn og kan gi veiledende retningslinjer for utøving av myndigheten.

Bydelsadministrasjonen delegeres myndighet til å treffe enkeltvedtak og vedtak i enkeltsaker som ikke er av prinsipiell betydning, på de områder som er nevnt i § 3-2 punktene 3-11. Myndigheten delegeres på vegne av byrådet/vedkommende byråd. Delegasjon til bydelsadministrasjonen går til bydelsdirektøren, som kan delegeres videre.

Utenfor de områder som er nevnt i § 3-2, skal bydelsadministrasjonen forelegge saker som innebærer politiske avveininger for bydelsutvalget, eller det politiske organ bydelsutvalget har bestemt.

Bydelsdirektøren har ansvar for å føre tilsyn med virksomheten i bydelen.

dag heller ikke delegeres byrådet eller bydelsutvalget. En kan ikke delegeres en myndighet en ikke har selv, en bruker derfor terminologien tildele myndighet.

Innenfor de områder som er nevnt i andre ledd er bydelsdirektørens/ bydelsadministrasjonens myndighet delegert fra byrådet/ byråden, ikke bydelsutvalget. Byrådet/ byråden har instruksjonsmyndighet over bydelsadministrasjonen i disse sakene.

Myndighet etter paragrafen her er delegert/tildelt bydelsdirektøren med mindre annet er uttrykkelig sagt.

For noen sakstyper (hastevedtak og krav om politiets bistand) følger det av barnevernloven at det kun er barnevernadministrasjonens leder som kan treffe vedtak. Dette innebærer at lederen for barnevernadministrasjonen ikke kan delegeres denne delen av sin myndighet.

Bydelsdirektøren har et selvstendig ansvar for å føre tilsyn med bydelens virksomhet.

Kapittel 4

Saksbehandlingsregler for bydelsutvalget og andre politiske organer

§ 4-1 Virkeområde

Disse bestemmelsene får anvendelse på all møtevirksomhet i bydelsutvalget og de øvrige politiske organene i bydelen, jf § 2-2 - § 2-6.

Merknad til § 4-1 Virkeområde

Kommunelovens saksbehandlingsregler for folkevalgte organer er regulert i lovens kapittel 6. Disse reglene er tatt inn i bydelsreglementet av praktiske årsaker, men ville gjelde uansett om de er inntatt i bydelsreglementet eller ikke. I tillegg inneholder kapitlet bystyrets utfyllende saksbehandlingsregler for bydelens folkevalgte organer, i første rekke bestemmelsen om åpen halvtime.

Saksbehandlingsreglene for administrasjonen følger av forvaltningsloven, og er ikke tatt inn i dette reglementet.

§ 4-2 Møteprinsippet

Bydelsutvalget og de øvrige folkevalgte organer i bydelen treffer sine vedtak i møte.

Lederen for organet kan beslutte å ta en sak opp til behandling ved fjernmøte eller ved skriftlig saksbehandling. Dette kan likevel bare gjøres når det er påkrevd å få saken avgjort før neste møte, og det enten ikke er tid til å innkalle til ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at dette må anses nødvendig.

Det skal føres møtebok over forhandlingene i bydelsutvalget og de øvrige folkevalgte organer i bydelen.

§ 4-3 Åpne eller lukkede møter

Møter i bydelsutvalget og de øvrige folkevalgte organer i bydelen skal holdes for åpne dører hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt, jf kommuneloven § 31 punkt 1, eller vedtak etter kommuneloven § 31 punkt 3.

Møte i bydelsutvalget og de andre folkevalgte organer i bydelen starter med "åpen halvtime", der publikum gis anledning til å stille spørsmål og fremme synspunkter til organet uten debatt.

Det er ikke adgang for tillitsvalgte eller ansatte i bydelen å stille spørsmål eller fremme synspunkter i "åpen halvtime" vedrørende saker som angår dem som tillitsvalgt/ansatt.

For øvrig kan ansatte - dog ikke tjenesteledere - i egenskap av beboer/bruker av bydelens tjenester benytte "åpen halvtime".

Publikum har ikke anledning til å komme med spørsmål og meningsyttringer under organets møte for øvrig.

§ 4-4 Fastsetting av møter - saksliste - innkalling - møteledelse

Møte i bydelens folkevalgte organer skal finne sted på de tidspunkter som er vedtatt av organet selv, og ellers når organets leder finner

Merknad til § 4-2 Møteprinsippet

Nærmere regler om fjernmøte og skriftlig saksbehandling er gitt i forskrift 13.01.1993 nr 4035 om fjernmøter og skriftlig saksbehandling. Forskriften er omhandlet i Kommunal- og regionaldepartementets rundskriv H-4/93.

Det understrekes at fjernmøte og skriftlig saksbehandling er et unntak fra hovedregelen om at folkevalgte organer treffer sine vedtak i møte. I forarbeidene heter det at "(d)et er lovens forutsetning at både fjernmøte og skriftlig saksbehandling bare skal nyttes unntaksvis" (Ot.prp. nr 42 1991-92 side 282)

Merknad til § 4-3 Åpne eller lukkede møter

Etter kommuneloven § 31 punkt 3 kan dørene lukkes når hensynet til personvern eller andre tungtveiende private eller offentlige hensyn tilsier det.

Debatten om å lukke dørene går for lukkede dører hvis møteleder krever det eller organet vedtar det.

Det understrekes at publikum har adgang til bydelsutvalgets møter utover "åpen halvtime", såfremt ikke møtet lukkes på grunn av lovbestemt taushetsplikt eller ved vedtak etter kommuneloven § 31 punkt 3. Publikum har ikke adgang til å ta ordet etter at "åpen halvtime" er over.

Avgrensningen vedrørende ansatte/tillitsvalgte er begrunnet med at disse kan/skal fremme sitt syn i saksforberedelsen eller i de fora som er etablert for å ivareta de ansattes interesser. "Åpen halvtime" skal være et forum hvor bydelens folkevalgte møter publikum, ikke et forum for kommunens utøvelse av sin rolle som arbeidsgiver.

Merknad til § 4-4 Fastsetting av møter. Saksliste. Innkalling. Møteledelse

Kommuneloven § 32 slår fast at alle møtedokumenter skal gjøres tilgjengelige for

det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det.

Lederen av organet setter opp saksliste for det enkelte møte. Innkalling til møtet skal sendes organets medlemmer med høvelig varsel, og skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles.

Sakslisten til møtet og andre dokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten. Møte som skal holdes for åpne dører, gjøres kjent på hensiktsmessig måte.

Møtene ledes av organets leder eller nestleder. Har begge forfall velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Ved forfall innkalles varamedlem i henhold til reglene i kommuneloven § 16 punkt 1.

allmennheten såfremt de er offentlige.

Dokumentoffentlighet reguleres av blant annet offentlighetsloven, mens møteoffentlighet reguleres av kommuneloven § 31. Vedtak om å behandle en sak eller sakstype for lukkede dører er med andre ord ikke et selvstendig grunnlag for å unnta dokumentene fra offentlighet.

Etter kommuneloven er det møtelederen som i siste instans har ansvaret for å sette opp saklisten. Dette bør gjøres i samarbeid med bydelsdirektøren. Det fremgår av lovmotivene at også andre enn møtelederen kan sette en sak på saklisten. Dersom bystyret eller minst 1/3 av bydelsutvalgets medlemmer har forlangt ekstraordinært møte til behandling av en konkret sak, må denne føres opp på dagsordenen. Av dette følger også at bystyret eller minst 1/3 av bydelsutvalget i stedet kan forlange en bestemt sak oppført på dagsordenen på neste ordinære møte.

Det fremgår av kommuneloven § 16 punkt 1 at varamedlemmer såvidt mulig innkalles i den nummerorden de er valgt. Dersom medlemmene er valgt ved forholdsvalg, innkalles varamedlemmer fra den gruppe hvor det er forfall. Det er ikke adgang til å gå utenfor den aktuelle gruppens varamedlemmer, selv ikke om medlemmet eller varamedlemmet har skiftet partipolitisk tilhørighet siden valget.

§ 4-5 Vedtaksførhet

Bydelsutvalget og de øvrige folkevalgte organer i bydelen kan bare treffe vedtak hvis minst halvparten av medlemmene er til stede under forhandlingene og avgir stemme i vedkommende sak.

Merknad til § 4-5 Vedtaksførhet

Medlem som er til stede når en sak tas opp til avstemning har i henhold til kommuneloven § 40 punkt 2 plikt til å avgi stemme. Det er kun ved valg (oppnevninger) medlem i bydelens folkevalgte organer har adgang til å stemme blankt.

§ 4-6 Endring av saksliste. Forespørsler

Bydelsutvalget og de øvrige folkevalgte organer i bydelen kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak på den utsendte sakslisten.

Merknad til § 4-6 Endring av saksliste. Forespørsler

Møteleders og mindretallets rett til å avvise en sak som ikke står på sakslisten, gjelder bare å treffe realitetsvedtak i saken. Flertallet kan

Det kan også treffes vedtak i sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke møteleder eller 1/3 av medlemmene motsetter seg dette.

Ethvert medlem kan rette forespørsler til lederen i møtet, også om saker som ikke står på sakslisten.

§ 4-7 Avstemninger

Vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis, hvis ikke annet følger av § 4-8. Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er møteleders stemme avgjørende.

§ 4-8 Valgregler

Der ikke annet er bestemt, avgjør bydelsutvalget selv om valg til bydelens politiske organer skal skje ved flertallsvalg eller forholdstallsvalg.

§ 4-9 Habilitetsregler

Medlemmer av bydelens folkevalgte organer skal gjøre seg kjent med de gjeldende regler om habilitet og avgjørelse av habilitetsspørsmål.

vedta at saken skal underkastes en foreløpig debatt.

Merknad til § 4-7 Avstemninger

Det minnes om stemmeplikten, se merknaden til § 4-5.

Merknad til § 4-8 Valgregler

Kommuneloven har regler om valg i § 35 nr 3 - 5, og i §§ 36 -38. Valget skjer som flertallsvalg med mindre minst ett medlem krever forholdsvalg. Flertallsvalg kan skje som rent flertallsvalg (personvalg) eller som "flertallsvalg som forholdsvalg" som er den valgmetoden bystyret benytter for bl a valg av bydelsutvalgene, se rundskriv H-27/99 fra Kommunal- og regionaldepartementet, punkt 1.7.2.

Hvis valg holdes som formelt forholdsvalg, skal det skje på grunnlag av lister med forslag til kandidater, jf kommuneloven §§ 36 og 37.

Merknad til § 4-9 Habilitetsregler

Folkevalgtes habilitet reguleres av forvaltningsloven kapittel II og kommuneloven § 40 punkt 3.

Bystyret vedtok 19.02.2003 "Reglement for fremgangsmåten ved behandling av spørsmål om inhabilitet". Av disse følger blant annet at medlem av folkevalgt organ skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham inhabil. Avgjørelsen om inhabilitet treffes av organet, uten at vedkommende medlem deltar. Spørsmål om inhabilitet skal protokolleres. Ved fratredelse skal grunn og hjemmel

protokolleres.

Det vises også til at formannskapet 19.02.1990 vedtok "Habilitetsregler ved behandling i partiorganene".

§ 4-10 Innbyggerinitiativ

Bydelsutvalget plikter selv å ta stilling til et forslag som gjelder bydelens virksomhet, dersom minst 300 innbyggere i bydelen står bak forslaget. Dette skal skje senest 6 måneder etter at forslaget er fremmet.

Bydelsutvalget selv tar stilling til forslag, også om de skal avvises.

Merknad til § 4-10 Innbyggerinitiativ

Etter kommuneloven kap 6A, § 39a kan et forslag med samme innhold ikke fremmes to ganger i samme valgperiode. Et forslag kan heller ikke fremmes på nytt før det er gått fire år siden forslaget sist ble fremmet.

Initiativtakerne skal informeres om de avgjørelser som treffes og de vedtak og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget. Et forslag som er fremmet og som blir nedstemt, kan ikke påklages med mindre dette følger av andre regler. Det vises for øvrig til Kommunal- og regionaldepartementets rundskriv H-18/03.

Forslag behandles som innkommet post, uansett om det kommer til bydelen i form av brev eller e-post. Avgjørelsesmyndigheten kan ikke delegeres til andre organer eller bydelsdirektøren, heller ikke avvisningsvedtak.

Kapittel 5

Bydelens rapporteringsansvar. Sentrale organers tilsyn og kontroll med bydelen

§ 5-1 Bydelsutvalgets rapporteringsansvar

Bydelsutvalget skal behandle de rapporter om økonomi og tjenesteproduksjon som bystyret bestemmer. I rapportene skal bydelsutvalget gi en beskrivelse av ressursbruk og status for tjenesteproduksjon, samt en vurdering av utviklingen i bydelens ressursbruk og tjenester i forhold til målene og overordnede retningslinjer bystyret har knyttet til sitt budsjettvedtak. Byrådet gir nærmere retningslinjer for frist og innhold i de ulike rapportene.

§ 5-2 Byrådets tilsyn

Byrådet ivaretar sitt tilsyn overfor bydelene primært ved gjennomgang av bydelenes

Merknad til § 5-2 Byrådets tilsyn

Byrådet vil, gjennom sin administrative

årsbudsjett, årsrapporter og øvrige rapporter som bystyret fastsetter. Dersom byrådet gjennom sitt tilsyn konstaterer betydelig avvik mellom utviklingen av ressursbruk, tjenesteproduksjon eller anvendelse av lover og overordnede retningslinjer i forhold til forutsetningene definert av bystyret eller lovgiveren, skal byrådet fremme forslag til iverksettelse av korrektive tiltak/instruksjon av bydelsutvalgene for bystyret.

§ 5-3 Anke over bydelsutvalgets vedtak

1. Bydelsdirektøren plikter å forlange et vedtak brakt inn for bystyret, dersom vedtaket etter direktørens vurdering strider mot lov, forskrift eller kommunens overordnede retningslinjer.

Kravet om å bringe saken inn for bystyret må legges frem i bydelsutvalgets møte, eller varsles i møtet og deretter fremsettes innen en uke.

Kravet fremsettes for byrådet, med kopi til bydelsutvalget. Bydelsutvalget skal uten opphold sende eventuell uttalelse til byrådet.

2. Byrådene eller den vedkommende byråd utpeker kan i bydelsutvalgets møte forlange et vedtak brakt inn for bystyret.

3. Beslutning om å bringe et vedtak inn for bystyret har oppsettende virkning.

4. Saken bringes uten opphold til bystyret for endelig avgjørelse.

instruksjonsmyndighet overfor bydelsdirektørene, ha løpende kontakt med den administrative ledelsen i bydelene, og gjennom denne også kunne innhente de opplysningene som er nødvendige for å ivareta tilsynsansvaret.

Byrådet er saksforberedende instans for bystyret, men har ingen instruksjonsmyndighet overfor bydelsutvalgene. Byrådets tilsynsfunksjoner må derfor i hovedsak knyttes til de formelle rutiner (årsbudsjett, års- og tertialrapporter, regnskapsavleggelse) der bydelsutvalgene er forpliktet til å rapportere til bystyret. For å sikre at byrådet kan ivareta dette tilsynsansvaret er byrådet derfor adressaten for de formelle kontaktene mellom bydelsutvalgene og de sentrale organer.

Merknad til § 5-3 Anke over bydelsutvalgets vedtak

Bestemmelsen pålegger bydelsdirektøren en plikt til å anke vedtak i bydelsutvalget, dersom vilkårene for dette er oppfylt.

Bydelsutvalget ligger i styringslinjen under bystyret, men ikke byrådet. Bystyret kan som hovedregel når som helst overprøve et vedtak fattet av bydelsutvalget.

Byrådet har ingen instruksjonsmyndighet over bydelsutvalget og kan ikke overprøve et vedtak fattet av bydelsutvalget. Byrådets sanksjonsmulighet overfor bydelsutvalget er å anke vedtaket inn til bystyret for eventuell overprøving.

Medlemmer av bydelsutvalget har ikke adgang til mindretallsanke overfor bydelsutvalgets vedtak. De kan heller ikke kreve lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59. Foruten fylkesmannen er det kun tre eller flere bystyrerepresentanter som har rett til å kreve lovlighetskontroll av vedtak i kommunens folkevalgte organer.

Kapittel 6

Ikrafttredelse, opphevelse av eldre bestemmelser

1. Dette reglementet trer i kraft fra den dato nye bydelsutvalg konstituerer seg etter kommunestyrevalget 2003.

2. Fra samme tidspunkt oppheves:

Reglement for bydelsforvaltningen vedtatt av bystyret 20.10.1999, sak 595.

Styringslinjer - sentralt – bydel

